

Místní akční týmy se osvědčují

Kriminalita, vandalismus a soužití lidí různých národností ve městech Ústeckého kraje vyžadují mnohem větší pozornost než dosud. A to nejen veřejných institucí, ale i expertů a občanů, kteří jsou danou situací nejvíce postiženi a umí je vnitřně rozkládat.

Zdrojem dnešních místních problémů je alespoň zčásti dědictví průmyslové minulosti regionu a s tím související nepříznivé společenské faktory. Potvrdily to také ankety nazvané Téma 2007, ve kterých v loňském roce odpovědělo postupně několik tisíc občanů Roudnice nad Labem, Bíliny, Krásné Lípy, Rumburku a Litoměřic.

ROZPORY SE VYOSTŮJÍ

Například do Bíliny přišlo v minulosti kvůli práci v těžkém průmyslu i mnoho nekvalifikovaných dělníků, z velké části Romů. Po výrazném porevolučním útlumu sektoru upadala většina ekonomických aktivit. Výsledkem je od poloviny 90. let až dodnes vysoké procento nezaměstnaných (opět většinou Romů). Vedle toho se místu nepodařilo plně zvládnout bytovou politiku, zabránit spekulacím s byty a dalšímu nastihování sociálně slabých z jiných částí ČR, jejichž původní byty jsou na trhu mnohem cennější. Ve městě nenašli uplatnění a rozpory mezi nimi a starousedlíky se vyostřují. Situace je - jak ji vnímají místní lidé - špatná zejména na místních sídlištích, zejména kvůli rušení nočního klidu, výtržnostem, vykrádání aut, distribuci a užívání drog, krádežím a přečinům proti veřejnému pořádku.

Obdobná situace je v Krásné Lípě, která se rovněž potýká s migrací romských rodin. Romové tam jen stěží najdou zaměstnání a v sociální struktuře obyvatel tak převažují ekonomicky slabí. Dalším faktorem je nedostatek volnočasových aktivit pro mladé lidi v Krásné Lípě i Roudnici nad Labem. Kriminalita a drobná trestná činnost, která se i v těchto městech objevila na prvních místech ankety, jsou jen druhou stranou téže mince.

Vandalismus, který obyvatelé Litoměřic vnímají jako prioritní téma, má trochu jiné pozadí. Tak to alespoň vyplývá z několika - na anketu navazujících - veřejných setkání ve městě, jejichž smyslem bylo přesně pojmenovat situaci. Vandalismus se v posledních letech přesunul do některých okrajových lokalit města (například Mostná hora) poté, co radnice zavedla kamerový systém a přísná opatření v centru města. A už za vandalismem stojí nuda nebo jiné důvody, i v tomto případě se ukazují rezervy v práci s mladými a jejich volnočasovým využitím.

ZKUŠENOSTI PO ROCE

Soužitím různých skupin a národností ve městech, kriminalitou a využitím volného času mladých lidí se začali po loňských občanských anketách zabývat zástupci míst neotřelým a poměrně progresivním způsobem. V každém městě vznikly tzv. místní akční týmy, které umožňují důležitým hráčům v dané oblasti a občanům zapojit se do diskusí a přispět svým viděním, návrhy a hlavní svou aktivitou k jejich řešení. Podobu místních akcí ovlivňuje například šéf policie, ředitelka

školy, romští terénní pracovníci, majitel jedné z nejvíce realitních kanceláří v regionu, organizace Ělovik v tísni, několik žen z místního sídliště a místní novinářka. Pro veřejnoprávní autority to znamená rozšíření možností (a větší motivace) k řešení otázek, na které občané poukazují. Zkušenosti z téměř roční práce v těchto skupinách dokládají, že nevládní organizace, dobrovolníci nebo odborníci přicházejí se zajímavými impulzy a inovativním přístupem. Smyslem místních akčních týmů je nejen iniciovat spolupráci veřejné správy s dalšími subjekty, ale také díky dobrovolné činnosti a nízkým nákladům konkrétní akce realizovat.

PŘÍKLAD Z ROČNÍ PRÁCE V BÍLINĚ

I když v Bílině nikdo v brzké době nečeká komplexní řešení, objevuje se už nyní možný návod, jak lze postupovat na sídlištích. Zahrnuje zejména změny pohybu místské policie do nejrizikovitějších míst, časové rozložení výplaty sociálních dávek, časové omezení provozu heren a restaurací, úplné zrušení restauračních zahrádek v husté zástavbě, intenzivní hledání pracovních míst pro nekvalifikované a volnočasové aktivity pro mladé v rizikových oblastech a v rizikových (letních) měsících.

I projekt Ústecko - živý region, Rozvoj kvalifikace v oblasti udržitelného rozvoje v Ústeckém kraji, který uskutečňuje z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ĚR Ústav pro ekopolitiku, o. p. s., by měl podpořit cestu Ústeckého kraje k udržitelnému rozvoji podle schválené strategie udržitelného rozvoje kraje. Jde zejména o účast obyvatel při vybraných místech do rozhodování a o to zvyšovat možnosti stakeholderů ovlivňovat rozvoj kraje a navracet mu "vydolanou energii".

BARBORA ŠAFÁŘOVÁ

Ústav pro ekopolitiku, o. p. s.

Moderní obec, 06/2008, http://moderniobec.ihned.cz/2-25223920-C00000_d-5b